

คุณลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยทางการบริหารที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ

อารีรัตน์ โสวิชัย¹, ประจักษ์ บัวผัน²

(วันที่รับบทความ: 10 กรกฎาคม 2566; วันที่แก้ไข: 22 กันยายน 2566; วันที่ตอบรับ: 13 พฤศจิกายน 2566)

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยทางการบริหารที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ ประชากรที่ศึกษา คือ เจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 167 คน สุ่มอย่างง่ายได้จำนวนตัวอย่าง 138 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เพื่อเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและแนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจำนวน 12 คน แบบสอบถามผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ทุกข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.50 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.92 เก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 23 มกราคม ถึง 23 กุมภาพันธ์ 2566 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมานโดยมีการกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการศึกษาพบว่า ภาพรวมระดับปัจจัยทางการบริหารและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.74 (S.D.=0.33) และ 3.79 (S.D.=0.45) ตามลำดับ โดยพบว่า ภาพรวมปัจจัยทางการบริหารและคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านสถานภาพสมรส(โสด),ตำแหน่ง(นักวิชาการสาธารณสุข) มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางและระดับต่ำกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.622, r=0.347, p\text{-value} < 0.001$ และ $r=0.202, p\text{-value}=0.017$) ตามลำดับ ในขณะที่คุณลักษณะส่วนบุคคลด้าน อายุ รายได้ ระยะเวลาการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์เชิงผกผันในระดับปานกลางกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว ($r=-0.491, r=-0.489$, และ $r=-0.454, p\text{-value} < 0.001$) ตามลำดับ และตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยทางการบริหารด้านบุคลากร ด้านเทคโนโลยี และคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรายได้ มีผลและสามารถร่วมกันพยากรณ์ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจังหวัดชัยภูมิ ได้ร้อยละ 47.6 ($R^2 = 0.476, p\text{-value} < 0.001$)

คำสำคัญ: คุณลักษณะส่วนบุคคล, ปัจจัยทางการบริหาร, การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว

¹ นักศึกษา หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, E-mail: areerat.so@kku.ac.th

² รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, E-mail: bprach@kku.ac.th

Corresponding author: ประจักษ์ บัวผัน, E-mail: bprach@kku.ac.th

Personal Characteristics and Administrative Factors Affecting the Performance of Surveillance and Rapid Response Team at Sub-District Health Promoting Hospitals in Chaiyaphum Province

Areerat Sowichai¹, Prachak Bouphan²

(Received: 10st July 2023; Revised: 22nd September 2023; Accepted: 13rd November 2023)

Abstract

This cross-sectional descriptive research aimed to study personal characteristics and administrative factors affecting the performance of surveillance and rapid response team at sub-district health promoting hospitals in Chaiyaphum province Thailand. A set of 138 health personnel was randomly selected by Simple Random Sampling techniques from 167 populations. Data was collected by questionnaires for quantitative data and in-depth interview guidelines for qualitative data gathering from 12 key informants. The questionnaire was examined and verified by three experts for content validity with items objective congruence (IOC), all items were more than 0.50 and reliability with Cronbach's alpha coefficient was 0.92. Data was collected between 23rd January to 23rd February 2023. Data analysis was performed by descriptive and inferential statistics at a significant level of 0.05.

The results showed that the overall level of administrative factors and the performance of surveillance and rapid response team were at a high level with, averages of 3.74 (S.D. = 0.33) and 3.79 (S.D.=0.45), respectively and overall of administrative factors and characteristics of marital status (single), position (public health officer) had moderate and low relationship with the performance of surveillance and rapid response team ($r=0.622$, $r=0.347$, $p\text{-value}<0.001$ and $r=0.202$, $p\text{-value}=0.017$), respectively and the characteristics of age, income and work experience had the inversely moderate relationship ($r= -0.491$, $r= -0.489$ and $r= -0.454$, $p\text{-value} <0.001$), respectively. Three variables consisted of two variables of administrative factors; man power and technology including characteristics of income affected and could jointly predicted the performance of surveillance and rapid response team at sub-district health promoting hospitals in Chaiyaphum province at 47.6 percentage ($R^2= 0.476$, $p\text{-value} <0.001$)

Keyword: Personal characteristics, Administrative factors, The Performance of surveillance and rapid response team

¹ Master's student, Department of Public Health Administration, Faculty of Public Health, Khon Kaen University, E-mail: areerat.so@kkumail.com

² Associate Professor, Department of Public Health Administration, Faculty of Public Health, Khon Kaen University, E-mail: bprach@kku.ac.th

Corresponding author: Prachak Bouphan, E-mail: bprach@kku.ac.th

บทนำ

ในปัจจุบัน สภาพการณ์ของโลกได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทั้งในเรื่องของเศรษฐกิจ การเมืองสังคม และเทคโนโลยีซึ่งการเปลี่ยนแปลงต่างๆ นั้นล้วนส่งผลกระทบต่อระบบสุขภาพ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมสิ่งแวดล้อม รวมถึงพฤติกรรมมนุษย์และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การคมนาคมที่สะดวกรวดเร็วประชาชนสามารถเดินทางไปได้ทั่วโลกในเวลาอันสั้น ทำให้การแพร่ระบาดของโรคเป็นไปอย่างรวดเร็ว เช่น การแพร่ระบาดของโรคโควิด 2019 โรคไข้หวัดนก และโรคพิษสุนัขบ้า ก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านสาธารณสุข สังคม และเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก การเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการดำเนินการเพื่อให้รู้เท่าทันการเกิดโรค และสามารถป้องกันควบคุมโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ¹ กระทรวงสาธารณสุขจึงได้มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ การดำเนินงานเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ประกอบไปด้วย 4 มาตรฐานได้แก่ 1) ด้านการทำงานเป็นทีม 2) ด้านความพร้อมการปฏิบัติงาน 3) ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน 4) ด้านผลงานในการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ² เป็นกรอบในการดำเนินงานเพื่อใช้ในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว ซึ่งในการปฏิบัติงานเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว ให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้นั้นคุณลักษณะส่วนบุคคลก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว ให้ประสบความสำเร็จตาม

เป้าหมายที่กำหนดไว้ขององค์กร ซึ่งคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ช่วยส่งเสริมในการปฏิบัติงานและมีความสำคัญต่อเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว ประกอบด้วย 1) เพศ 2) อายุ 3) สถานภาพ 4) ระดับการศึกษา 5) รายได้ 6) ตำแหน่ง 7) ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 8) การได้รับการอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรค³ นอกจากคุณลักษณะบุคคลแล้ว ในการนำความรู้ที่มีไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพนั้นจึงจำเป็นต้อง อาศัยปัจจัยทางการบริหารซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 1) บุคลากร (Man) 2) งบประมาณ (Money) 3) วัสดุอุปกรณ์ (Material) 4) วิธีการจัดการ (Management) 5) เวลาในการดำเนินงาน (Time) และ 6) เทคโนโลยี (Technology)⁴ ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานในการบริหารที่มีความสำคัญ จากการดำเนินงานของทีม สำนักงานควบคุมโรคที่ 9 จังหวัดนครราชสีมา ปี 2562 ในการประเมินมาตรฐาน SRRT ของจังหวัดชัยภูมิพบว่า มีอำเภอที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 12 อำเภอ จากการประเมินทั้งหมด 16 อำเภอ คิดเป็นร้อยละ 75.00 อำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มีปัญหาด้านผลการปฏิบัติงาน ความทันเวลา การแจ้งเตือนภัย คุณภาพในการเขียนรายงานสอบสวนโรคที่ไม่สมบูรณ์ครบถ้วน ไม่สามารถหาความเชื่อมโยงทางระบาดวิทยาได้

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยทางการบริหารที่มีผลต่อการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนโรคเคลื่อนที่เร็วในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ

ตลอดจนปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน เพื่อที่สามารถนำไป นำไปประยุกต์ใช้ปรับเปลี่ยนพัฒนาระบบการดำเนินงานเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว ของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนโรคเคลื่อนที่เร็วในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษา

1) ระดับปัจจัยทางการบริหารและระดับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนโรคเคลื่อนที่เร็วในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ

2) ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยทางการบริหารกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนโรคเคลื่อนที่เร็วในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ

3) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนโรคเคลื่อนที่เร็วในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ

สมมติฐานการวิจัย

1) คุณลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยทางการบริหารมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนโรคเคลื่อนที่เร็วในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ

2) คุณลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยการบริหาร มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนโรคเคลื่อนที่เร็วในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Cross-Sectional Descriptive Research) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ได้รับมอบหมายงานหรือแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานในทีมเฝ้าระวังสอบสวนโรคเคลื่อนที่เร็วจังหวัดชัยภูมิ จำนวน 167 คน ที่ได้จากการคำนวณขนาดตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์การถดถอยพหุเชิงเส้น(Multiple Linear Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานของ Cohen (1988) ⁵ ดังนี้

$R^2_{Y,A,B}$ คือ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุสำหรับ Full Model ซึ่งในการวิจัยในครั้งนี้ได้นำค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรจากการศึกษา ปัจจัยทางการบริหารและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานเฝ้าระวังสอบสวนโรคเคลื่อนที่เร็วของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น (สุวิชัย งามเลิศ และประจักษ์ บัวผัน, 2561) ซึ่งเป็นงานที่มีลักษณะงานที่คล้ายคลึงกันในการทำวิจัยครั้งนี้ ซึ่งได้ค่า $R^2_{Y,A,B} = 0.664$

$R^2_{Y,A}$ คือ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุสำหรับ Reduce model ($R^2_{Y,A,B} - R^2_{Y,B}$) ซึ่งได้ค่า $R^2_{Y,A} = 0.645$

$R^2_{Y,B}$ คือ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุที่เปลี่ยนแปลง (R^2 Change) เมื่อไม่มีตัวแปรที่ต้องการทดสอบ $R^2_{Y,B} = 0.019$

λ คือ ค่าความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนตัวแปรอิสระและอำนาจการทดสอบ

W คือ จำนวนตัวแปรอิสระนอกเหนือจากตัวแปรที่ต้องการทดสอบ (เซต A) เท่ากับ 0 (เซต B) เท่ากับ 11

u คือ จำนวนตัวแปรอิสระที่ต้องการทดสอบ (เซต B) เท่ากับ 1 ตัวแปร

V คือ ค่าที่ได้จาก $V = N - u - w - 1$

ผลจากการคำนวณขนาดตัวอย่าง ได้ขนาดตัวอย่างมีจำนวนเท่ากับ 138 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้มีทั้งหมด 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถาม (Questionnaire) มีทั้งหมด 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบไปด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งรายได้ ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบล การได้รับการอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว จำนวน 8 ข้อ โดยใช้คำถามปลายปิดแบบเลือกตอบ และคำถามปลายเปิด

ส่วนที่ 2 ปัจจัยทางการบริหารในการปฏิบัติงานของทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ ประกอบไปด้วย ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการบริหารจัดการ ด้านเวลาในการดำเนินงาน และด้านเทคโนโลยี จำนวน 30 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นประมาณค่า (Rating scale) มีระดับการวัด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุดของ (Likert, 1967) ¹⁶ ใช้เกณฑ์ในการแปลผลคะแนนระดับปัจจัยทางการบริหาร โดย

ประยุกต์เกณฑ์ของ (สำเร็จ จันทรสวรรณ และ สวรรณ บัวทวน, 2547) ⁹ ซึ่งได้จากการแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ยดังนี้

4.50-5.00 คะแนน = ระดับมากที่สุด

3.50-4.49 คะแนน = ระดับมาก

2.50-3.49 คะแนน = ระดับปานกลาง

1.50-2.49 คะแนน = ระดับน้อย

1.00-1.49 คะแนน = ระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 การปฏิบัติงานตามมาตรฐานของทีม

เฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ ประกอบไปด้วย ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านความพร้อม ด้านความสามารถการปฏิบัติงานและด้านผลงาน จำนวน 20 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นประมาณค่า (Rating scale) มีระดับการวัด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุดของ (Likert, 1967) ¹⁶ ใช้เกณฑ์ในการแปลผลคะแนนระดับปัจจัยทางการบริหาร โดยประยุกต์เกณฑ์ของ (สำเร็จ จันทรสวรรณ และ สวรรณ บัวทวน, 2547) ⁹ ซึ่งได้จากการแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ยดังนี้

4.50-5.00 คะแนน = ระดับมากที่สุด

3.50-4.49 คะแนน = ระดับมาก

2.50-3.49 คะแนน = ระดับปานกลาง

1.50-2.49 คะแนน = ระดับน้อย

1.00-1.49 คะแนน = ระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา

อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานของทีมเฝ้าระวังเคลื่อนที่เร็ว ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ โดย

มีลักษณะแนวคำถามปลายเปิดให้เติมข้อความแสดงความคิดเห็นได้โดยอิสระ

ชุดที่ 2 แนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview guidelines) เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อสนับสนุนอธิบายข้อมูลเชิงปริมาณด้านปัจจัยทางการบริหารและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ รายละเอียดด้านความคิด (Exploring Opinions) โดยมีลักษณะคำถามปลายเปิด ให้เติมข้อความแสดงความคิดเห็นได้โดยอิสระ เพื่อสนับสนุนการอธิบายข้อมูลเชิงปริมาณในครั้งนี้อย่างกำหนดไว้ 3 ส่วนด้วยกัน ได้แก่

ส่วนที่ 1 เป็นแนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหาร

ส่วนที่ 2 เป็นแนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึกการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ

ส่วนที่ 3 เป็นแนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ

การตรวจสอบเครื่องมือ

แบบสอบถามและแนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึกที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ทุกข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.05 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอ

นบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.92 ปัจจัยทางการบริหารเท่ากับ 0.90 การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเท่ากับ 0.90 และภาพรวมแบบสอบถามทั้งชุดเท่ากับ 0.92

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2566 ลำดับที่ 4.3.05: 43/2565 เลขที่โครงการ HE652234 และผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 23 มกราคม - 23 กุมภาพันธ์ 2566

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุด และสถิติอนุมาน ได้แก่ สถิติสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และสถิติถดถอยพหุเชิงเส้นแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Linear Regression Analysis)

ผลการวิจัย

คุณลักษณะส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 70.3 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 39.1 โดยมีอายุเฉลี่ย 36.79 ปี (S.D.=9.57 ปี) อายุต่ำสุด 24 ปี

และอายุสูงสุด 57 ปี ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 79.9 ส่วนใหญ่สถานภาพสมรส จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 54.3 และมากที่สุดมีรายได้ระหว่าง 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 44.2 มีรายได้เฉลี่ย 31,988.04 บาท (S.D.= 11,960.38 บาท) รายได้ต่ำสุด 15,000 บาท รายได้สูงสุด 71,000 บาท มากที่สุดมีระยะเวลาการปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ ระหว่าง 1-10 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 49.3 และมีค่ามัธยฐาน 11.00 ปี (S.D.=9.97 ปี) ประสบการณ์ต่ำสุดคือ 1 ปี ประสบการณ์สูงสุด 35 ปี และเคยได้รับอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรค จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 86.2 และจำนวนครั้งการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรค น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ครั้ง จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 75.6 และการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรค มีค่ามัธยฐาน 2.00 ครั้ง จำนวนครั้งการได้รับการฝึกอบรมฯ ต่ำสุดคือ 1 ครั้ง และจำนวนครั้งในการได้รับการฝึกอบรมฯ สูงสุดคือ 6 ครั้ง

ระดับปัจจัยการบริหาร ของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ

ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยทางการบริหาร อยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.74 (S.D.=0.33) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัจจัยทางการบริหารด้านเวลาในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.95 (S.D. = 0.32) รองลงมาคือ

ปัจจัยทางการบริหารด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง ค่าเฉลี่ย 3.87 (S.D.=0.48) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือปัจจัยทางการบริหารด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.52 (S.D.=0.52) รองลงมาคือ ปัจจัยทางการบริหารด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.57 (S.D.=0.64)

ระดับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ

ระดับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจังหวัดชัยภูมิพบว่าในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.79 (S.D.=0.45) ซึ่งเมื่อพิจารณาตามปัจจัยพบว่าด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.94 (S.D.=0.51) รองลงมาคือ ด้านการทำงานเป็นทีม อยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.83 (S.D.=0.53) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านผลงานจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ อยู่ในระดับมาก 3.68 (S.D.=0.55) รองลงมาคือด้านความพร้อมในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.72 (S.D.=0.50)

คุณลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยการบริหารที่มีความสัมพันธ์การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ

คุณลักษณะส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ด้าน

ตำแหน่ง (นักวิชาการสาธารณสุข) มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ $r = 0.202$ ($p\text{-value} = 0.017$) และด้านสถานภาพสมรส (โสด) มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง $r = 0.347$ ($p\text{-value} < 0.001$) และคุณลักษณะส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางเชิงผกผันกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวน

เคลื่อนที่เร็วในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือด้านอายุ $r = -0.491$ ($p\text{-value} < 0.001$), ด้านรายได้ $r = -0.489$ ($p\text{-value} < 0.001$) และด้านระยะเวลาในการปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล $r = -0.454$ ($p\text{-value} < 0.001$) (ดังตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคลกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ

คุณลักษณะส่วนบุคคล	การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจังหวัดชัยภูมิ		
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r)	$p\text{-value}$	ระดับความสัมพันธ์
คุณลักษณะส่วนบุคคล			
1. เพศ (หญิง)	0.108	0.208	ไม่มีความสัมพันธ์
2. อายุ	-0.491***	< 0.001	ปานกลาง
3. ตำแหน่ง (นักวิชาการสาธารณสุข)	0.202*	0.017	ต่ำ
4. รายได้	-0.489***	< 0.001	ปานกลาง
5. สถานภาพสมรส (โสด)	0.347***	< 0.001	ปานกลาง
6. ระดับการศึกษา	0.148	0.086	ไม่มีความสัมพันธ์
7. ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	-0.454***	< 0.001	ปานกลาง
8. การได้รับอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรค	0.045	0.602	ไม่มีความสัมพันธ์

* ค่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05

*** ค่าระดับนัยสำคัญที่ 0.001

5.2 ภาพรวมปัจจัยทางการบริหารมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางกับการปฏิบัติงานของ

เจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจังหวัดชัยภูมิอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติ $r = 0.622$ ($p\text{-value} < 0.001$) เมื่อพิจารณาปัจจัยทางการบริหารรายด้านพบว่าด้านที่มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจังหวัดชัยภูมิอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ด้านบุคลากร $r = 0.615$ ($p\text{-value} < 0.001$) ด้านงบประมาณ $r = 0.388$ ($p\text{-value} < 0.001$) ด้านวัสดุอุปกรณ์ $r = 0.432$ ($p\text{-value} < 0.001$) ด้านกระบวนการบริหาร $r = 0.38$

($p\text{-value} < 0.001$) และด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง ($r = 0.443$, $p\text{-value} < 0.001$) ส่วนปัจจัยทางการบริหารด้านที่มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจังหวัดชัยภูมิอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ ด้านเวลาในการปฏิบัติงาน $r = 0.281$ ($p\text{-value} = 0.010$) (ดังตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างปัจจัยทางการบริหารกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ

ปัจจัยทางการบริหาร	การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจังหวัดชัยภูมิ		
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r)	$p\text{-value}$	ระดับความสัมพันธ์
ปัจจัยทางการบริหาร	0.622***	< 0.001	ปานกลาง
1.บุคลากร	0.615***	< 0.001	ปานกลาง
2.งบประมาณ	0.388***	< 0.001	ปานกลาง
3.วัสดุอุปกรณ์	0.432***	< 0.001	ปานกลาง
4.กระบวนการบริหาร	0.381***	< 0.001	ปานกลาง
5.เวลาในการปฏิบัติงาน	0.281*	0.010	ต่ำ
6.เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง	0.443***	< 0.001	ปานกลาง

*ค่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05

***ค่าระดับนัยสำคัญที่ 0.001

คุณลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยทางการบริหารที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ

ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วใน

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ปัจจัยทางการบริหารด้านบุคลากร ($p\text{-value} < 0.001$) ปัจจัยทางการบริหารด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง ($p\text{-value} < 0.001$) และคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรายได้ ($p\text{-value} < 0.001$) ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัว

แปรรูป มีผลและสามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ ได้ร้อยละ 47.6

จากผลการศึกษา ได้สมการถดถอยพหุเชิงเส้นแบบขั้นตอน ซึ่งเป็นสมการในการทำนายในรูปคะแนนดิบ ดังนี้ $Y = 2.247 + (0.273) \text{ ปัจจัยทางการบริหารด้านบุคลากร} + (0.228) \text{ (ปัจจัยทางการบริหารด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง)} - (0.001) \text{ (คุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรายได้)}$ ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าเมื่อคะแนนของตัวแปรปัจจัยทางการ

บริหารด้านบุคลากร และปัจจัยทางการบริหารด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ทำให้คะแนนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ เพิ่มขึ้น 0.273 หน่วย และ 0.228 หน่วย ตามลำดับ และคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรายได้ เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ทำให้คะแนนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ ลดลง 0.001 หน่วย มีค่าคงที่ของการทำนายเท่ากับ 2.247 (ดังตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ค่าสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุเชิงเส้นแบบขั้นตอนของปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ

ตัวแปร	B	Beta	T	p-value	R	R ²	R ² adj	R ² change
1.ปัจจัยทางการบริหารด้านบุคลากร	0.273	0.393	5.116	<0.001	0.615	0.379	0.374	-
2.ปัจจัยทางการบริหารด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง	0.228	0.246	3.608	<0.001	0.653	0.426	0.418	0.048
3.คุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรายได้	-0.001	-0.257	-3.583	<0.001	0.690	0.476	0.465	0.050

ค่าคงที่= 2.247 , F=40.64 ,p-value<0.001,R=0.690 , R² = 0.476 R²adj = 0.465

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วบางแห่งยังขาดการประเมินผลการปฏิบัติงาน ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อทบทวนเป้าหมาย

หรือตัวชี้วัดรวมถึงปัญหาอุปสรรคในการออกปฏิบัติงานเพื่อวางแผนในการดำเนินครั้งถัดไปของการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับสถานการณ์ของโรคระบาดในพื้นที่

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

จากแบบสอบถามปลายเปิดจำนวนทั้งหมด 138 ฉบับ พบว่ากลุ่มตัวอย่างได้เสนอปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ ทั้งหมด 62 โดยปัญหา อุปสรรคส่วนใหญ่ คือ บุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอ ต่อภาระงาน รวมถึงมีการปฏิบัติงานนอกเวลาแต่ ขาดการได้รับการสนับสนุนค่าตอบแทนที่เพียงพอ ข้อเสนอแนะคือ ควรจัดทำแผนเพื่อจัดสรรเรื่อง อัตรากำลังให้เหมาะสมกับภาระงานและควรมี แนวทางในการสนับสนุนส่งเสริมระบบค่าตอบแทนที่ สอดคล้องกับภาระงานในการปฏิบัติงานเฝ้าระวัง สอบสวนเคลื่อนที่เร็ว

การอภิปรายผล

ระดับปัจจัยทางการบริหารกับการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว ใน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางการบริหารในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ ภาพรวมปัจจัยทางการบริหารอยู่ใน ระดับมากค่าเฉลี่ย 3.74 (S.D.=0.33) เนื่องจาก ปัจจัยการบริหารหรือทรัพยากรการบริหารนั้น มีความสำคัญต่อการบริหารงานเป็นอย่างมากไม่ว่า การบริหารนั้นจะเป็นการบริหารด้านสุขภาพหรือ การบริหารด้านอื่นก็ตาม เพราะประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพของการบริหารขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ และคุณภาพของปัจจัยทางการบริหารซึ่งผล การศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษา ไว้แล้ว ^{6,13} พบว่า ปัจจัยทางการบริหารของ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขปฏิบัติงานในโรงพยาบาล

ส่งเสริมสุขภาพตำบล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตามปัจจัยทางการบริหารในบริบทการ ปฏิบัติงานมักจะมีปัจจัยอื่นๆ มาร่วม หรือทรัพยากร ที่มีจำกัดในแต่ละพื้นที่ทำงานต่างกันไป ซึ่งผล การศึกษาในครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ ศึกษาไว้แล้ว ¹¹ พบว่า ปัจจัยทางการบริหารของ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขปฏิบัติงานในโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบล อยู่ในระดับปานกลาง ระดับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวัง สอบสวนเคลื่อนที่เร็ว ในโรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ

ผลการศึกษาพบว่า ระดับการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว ใน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 (S.D.=0.45) เนื่องจากการปฏิบัติงานป้องกันและ ควบคุมโรคนั้น เป็นการปฏิบัติงานเพื่อรองรับ สถานการณ์การระบาดของโรค มีการติดตาม สถานการณ์ เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและดูแล รักษาผู้ป่วยอย่างเหมาะสมโดยมีการระดมทรัพยากร และกระจายทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งประสานงานจัดการข้อมูลและสื่อสารความ เสี่ยงแก่ประชาชนและสาธารณะให้ทันต่อการระบาด ของโรค เพื่อลดความเสียหายและผลกระทบให้เหลือน้อยที่สุด ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับ งานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว ⁶ พบว่า ระดับการ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวน เคลื่อนที่เร็ว ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเนื่องจากในการ ปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรค ในบางพื้นที่

อาจจะมึบบริบทและความพร้อมที่แตกต่างกัน อาจส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว¹⁷ พบว่าการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อยู่ในระดับปานกลาง

คุณลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยทางการบริหารที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ ปัจจัยทางการบริหารด้านบุคลากร ปัจจัยทางการบริหารด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง และคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรายได้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ปัจจัยทางการบริหาร ด้านบุคลากร เป็นปัจจัยทางการบริหารที่มีความสำคัญมากที่สุด ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจหลักของการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร โดยในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ประกอบด้วย การวางแผนกำลังคน การสรรหาบุคลากรให้เหมาะสมกับการดำเนินงาน การฝึกอบรมและการพัฒนาความรู้ การประเมินผล การปฏิบัติงาน และการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน⁴ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า ปัจจัยทางการบริหาร ด้านบุคลากรมีผลต่อการปฏิบัติงานของ

บุคลากรสาธารณสุข^{6,11-12} ทั้งนี้ในแต่ละพื้นที่ย่อมมีสภาพปัญหาและข้อจำกัดในการปฏิบัติที่ต่างกันออกไป ทำให้ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในแต่ละแห่งแตกต่างกัน จึงทำให้ผลการวิจัยในครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า ปัจจัยทางการบริหาร ด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรสาธารณสุข¹³

ปัจจัยทางการบริหาร ด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง เป็นปัจจัยทางการบริหารหรือทรัพยากรทางการบริหารด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ประกอบด้วย การใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารข้อมูล การใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาระบบบริการ การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี การใช้เทคโนโลยีในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงาน และ การใช้เทคโนโลยีในการติดตามประเมินผล⁴ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า ปัจจัยทางการบริหาร ด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องมีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข¹¹⁻¹² ทั้งนี้ในแต่ละพื้นที่ย่อมมีสภาพปัญหาและข้อจำกัดในการปฏิบัติที่ต่างกันออกไป ทำให้ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในแต่ละแห่งแตกต่างกัน จึงทำให้ผลการวิจัยในครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า ปัจจัยทางการบริหาร ด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข⁶

คุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรายได้ เป็นตัวแปรที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคล เมื่อบุคคลมี

วุฒิภาวะมากขึ้น มีสถานะทางเศรษฐกิจที่ดี ย่อมมีการตัดสินใจหาทางเลือกที่ดีและมีการตัดสินใจที่ถูกต้อง³ จึงทำให้คุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรายได้มีความสามารถในการพยากรณ์การปฏิบัติงานแตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่าคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรายได้ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข¹⁴⁻¹⁵

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ ควรมีการวางแผนอัตรากำลังบุคลากรและจัดสรรบุคลากรในการปฏิบัติงานทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วให้มีความเพียงพอและสามารถปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ ควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการปฏิบัติงานทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว เพื่อให้ทีมสอบสวนเคลื่อนที่เร็วสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

ในจังหวัดชัยภูมิ ควรมีแนวทางในการสนับสนุนและส่งเสริมระบบค่าตอบแทนที่สอดคล้องกับภาระงานในการปฏิบัติงานเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว เพื่อส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาบุคลากรในด้านเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว ใน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสอบสวนเคลื่อนที่เร็วใน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความรู้ ในการปฏิบัติงานสอบสวนเคลื่อนที่เร็วของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ บัวผัน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ สาขาวิชา การบริหารสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่สนับสนุนการศึกษาเพื่อทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ตลอดจนเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชัยภูมิ ที่ให้ความร่วมมือแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

1. กระทรวงสาธารณสุข. พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558. พิมพ์ครั้งที่ 2; กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2559.
2. กรมควบคุมโรค. มาตรฐานการปฏิบัติงานของทีม SRRT ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2552- 2555. กรุงเทพฯ: กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข; 2563.
3. John RS, Richard NO, Mary U, James GH. Organizational Behavior 12th ed. United States of America: John Wiley & Sons; 2011.
4. ประจักษ์ บัวผัน. หลักการบริหารสาธารณสุขคณะสาธารณสุขศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2558.
5. Cohen J. Statistical power analysis for the behavior sciences. 2nd ed. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Inc.; 1988.
6. สุวิชัย งามกุลเลิศ, ประจักษ์ บัวผัน. ปัจจัยการบริหารและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจังหวัดขอนแก่น. วารสารสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 จังหวัดขอนแก่น. 2561; 25(1): 23-34.
7. วินัส พิษวนิชย์, สมจิต วัฒนาชยากุล, เบญจมาศ ตัญญูนิติกุล. สถิติพื้นฐานสำหรับนักสังคมศาสตร์พร้อมการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ไมโครซอฟท์เอ็กเซล. กรุงเทพฯ: ประกายพริก; 2547.
8. อรุณ จิรวรรณกุล. ชีวสถิติสำหรับงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 3. ขอนแก่น: ภาควิชาชีสถิติและประชากรศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2551.
9. สำเริง จันทรสวรรณ, สุวรรณ บัวทวน. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. ขอนแก่น: ภาควิชาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2547.
10. Elifson KW, Richard RP, Haber A. Fundamentals of Social Statistics. 2nd edition. New York: McGraw-Hill Inc.; 1990.
11. Phayvanh Keopaseuth, ประจักษ์ บัวผัน, สุรัชย์ พิมพ์หา. คุณลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยทางการบริหารที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในแผนกฉุกเฉินของโรงพยาบาลรัฐเขตนครหลวงเวียงจันทน์. วารสารวิจัย มข. (ฉบับบัณฑิตศึกษา). 2563; 20(2): 96-107.
12. พุดา ชาญเวียง, ประจักษ์ บัวผัน. แรงจูงใจและการสนับสนุนจากองค์กรที่มีผลต่อการดำเนินงานพัฒนาระบบ

- สุขภาพระดับอำเภอ ของผู้อำนวยการ
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
จังหวัดขอนแก่น. วารสารวิจัย มข.
(ฉบับบัณฑิตศึกษา). 2560;
17(1): 56-68.
13. ศรัณยา พันธุ์โยธา, ประจักษ์ บัวผัน. ปัจจัย
ทางการบริหารและบรรยากาศองค์การที่มี
ผลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่
ของนักวิชาการสาธารณสุขในโรงพยาบาล
ส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น.
วารสารวิจัย มข. (ฉบับบัณฑิตศึกษา).
2564; 21(2): 152-165.
14. อ้อมขวัญ ศรีทะ, ประจักษ์ บัวผัน, สุทิน
ชนะบุญ. คุณลักษณะส่วนบุคคลและการ
สนับสนุนจากองค์การที่มีผลต่อการควบคุม
กำกับกับการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการ
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจังหวัด
หนองบัวลำภู. วารสารวิจัยและพัฒนา
ระบบสุขภาพ. 2562; 12(3): 595-603.
15. มณีนรัตน์ ช่างไม้, ชนะพล ศรีฤทธา.
คุณลักษณะส่วนบุคคลและสุนทรีย์
ทักษะผู้นำที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน
ตามเกณฑ์มาตรฐานของผู้อำนวยการ
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
ในจังหวัดขอนแก่น.
วารสารวิจัยสาธารณสุขศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2562;
11(4): 65-72.
16. Likert, R. The human organization:
Its management and values.
New York: McGraw-Hill Inc.; 1967.
17. สมโภช ยอดดี, อมรศักดิ์ โพธิ์อ่ำ.
ปัจจัยการบริหารและกระบวนการ
บริหารที่มีความสัมพันธ์กับ
การปฏิบัติงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา
ของบุคลากรสาธารณสุขในโรงพยาบาล
ส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดสงขลา.
วารสารวิทยาศาสตร์สุขภาพและ
การสาธารณสุขชุมชน. 2561;
1(2): 41-54.